

	Object: Macska szobor
	Museum: Szépművészeti Múzeum Dózsa György út 41. 1146 Budapest
	Collection: Egyiptomi Gyűjtemény
	Inventory number: EGY_51.2356

Description

Az egyiptomi szemlélet szerint az istenek - mint emberfeletti és a felügyeletük alá tartozó területen mindenható lények - pusztító és életadó arcukat egyaránt megmutathatják a halandóknak. A macskafélékre jellemző vadság és játékoság egyrészt Szahmet/Tefnut istennő vérengző, zabolátlan erejű oroszlán-énjében, másrészt a macska szelíd és simulékony természetét megjelenítő Básttet jótékony, termékenységhozó hatásában érvényesült. Az istennő mindkét aspektusa szoros kapcsolatban áll a Napistennel. A Napszem-mítosz szerint az isten lánya, aki atyja szemét testesíti meg, egy alkalommal haragjában oroszlán vagy vadmacska alakjában messzi Délre kóborolt. A Napisten a pávián alakú Thot istent küldte el érte, aki megszelídítve - macska alakban - hozta őt vissza. A szobor elegánsan visszafogott eszközökkel jeleníti meg az állat legtipikusabb vonásait, létrehozva az ülő macska ideális képét. A szobor fején található skarabeusz (a Napisten hajnali formája) alakú véset az állatnak a Napistennel való kapcsolatára utal. A szemek arany berakások, a két hegyikristályból készült pupilla közül csak az egyik maradt meg. A macska alakban tisztelt Básttet istennő fő kultuszhelye a Kr. e. I. évezredben a keleti Deltavidéken található Bubasztisz városa volt. Hérodotosz életteli leírást közöl az ott zajló termékenység-ünnepről. Az ehhez hasonló szobrokat, amelyek nyilván a templomban tisztelt kultusz képmást ábrázolták, votív (fogadalmi) ajándékként ajánlották fel az istennő temploma számára. Liptay Éva

Basic data

Material/Technique:	Bronz; arany és hegyi kristály berakások szemek /
Measurements:	15 cm

Events

Created	When	7.-6. century BC
---------	------	------------------

Who
Where

Keywords

- House cat
- Sculpture
- szaiszi kor